

Regeringen respekterer naturligvis den danske befolknings beslutning og dermed de danske forbehold. Alt andet ville være udemokratisk. Regeringen vil ikke medvirke til at sætte spørgsmålstegn ved, om forbeholdenes fremtid nu er befolkningens afgørelse. Det er de og alene befolkningens.

Så vil jeg gerne gøre nogle bemærkninger om forsvarsforbeholdet og den europæiske dimension. Jeg tror, det er klogt en gang imellem at stille sig selv det spørgsmål: Hvorfor tog vi egentlig i sin tid det forbehold? Det gjorde vi jo bl.a., fordi vi ikke ønskede et europæisk militær i konkurrence med NATO. Der var faktisk rimelig grund til at tage det forbehold dengang, for der var jo kræfter og lande, der ønskede det.

Der var med andre ord både politiske og sikkerhedspolitiske grunde til, at vi tog det forbehold, og vi ønsker stadig væk at gøre det fuldstændig klart, at vi ikke ønsker en europæisk forsvarsmæssig udvikling uafhængig af eller adskilt fra NATO.

Derfor mener regeringen, at det, der er kernen i det danske forsvarsforbehold, stadig er et rigtigt synspunkt, og det tror jeg faktisk de fleste her i salen er enige med os i. Vi ønsker ikke en europæisk udvikling, der har klippet navlestrengen mellem Europa og NATO over. Vi ønsker en udvikling inden for NATO's rammer.

Hvad er det så, man taler om, når man snakker forsvarsdimension i EU? Ja, lad os gå til biddet, lad os gå lige til kernen: Det er jo, at Europa lever op til sit ansvar og bliver bedre til at forebygge, gribe ind, før det er for sent. På en måde ville vi gerne se, at det hele ikke beroede på, at amerikanerne var hurtige nok til at komme og hjælpe os.

Jeg synes, forløbet i Kosovo demonstrerer klart for os alle sammen, at det er nødvendigt, at vi her i Europa bliver bedre til at tage vare på vores del af opgaverne og ansvaret i krisestyringen. Både Europa og vores amerikanske partnere er enige om den tilgang til sagen. Derfor er det, vi har fået ekstra gang i debatten om, hvorvidt vi nu har tilstrækkelig stor europæisk kapacitet til krisestyring. Den debat har naturligvis en forsvarsmæssig dimension, ja, men den har sandelig også en civil dimension og en politisk dimension.

Tager vi den forsvarsmæssige eller militære side af sagen, så handler det ikke om oprustning. Det handler derimod om, at vi i Europa bliver bedre til at arbejde sammen, at vi bliver bedre til at udnytte de ressourcer, vi nu engang

har, at vi bruger vores forsvar klogere, og det handler om at få udfyldt en række huller i det samarbejde. Det handler om at blive bedre til at samarbejde både i NATO og, inden for NATO, mellem de europæiske lande, og det handler altså også om, at Europa skal kunne påtage sig en opgave, vi kan løfte mere eller mindre alene.

Det, man forestiller sig i den sammenhæng, er, at Europa skal kunne indrette sin evne til selv at løse de mindre opgaver inden for krisestyring, altså det, man kalder Petersberg-opgaverne, eksempelvis visse humanitære, fredsskabende operationer. Det kan vi faktisk ikke i dag, som de fleste landes forsvar er indrettet. Det vil tage tid, før Europa selv kan klare de opgaver, men at tale om en europahær i den sammenhæng er simpelt hen forkert. Der er ikke tale om en europahær, som Danmark ser det, og vi medvirker ikke til at deltage i en europahær.

Ved en europahær forstår jeg en hæropbygning, der indebærer, at vi overgiver kommandoen over danske soldater til en fremmed instans. Det gør vi ikke i dag, det vil vi heller ikke gøre i fremtiden. Jeg tror personlig heller ikke, det kommer til at gå sådan, men jeg siger det for klarhedens skyld. I den virkelige verden vil formentlig langt de fleste operationer, selv de små, foregå i NATO-regi eller i hvert fald med en bred deltagerkreds, ud fra den politiske betragtning, at det nu engang virker bedst, når det internationale samfund står sammen.

Så var der den civile side af krisestyringen. Alle er jo enige om, at det er bedst at forebygge, at det er bedst at få løst konflikterne, inden de opstår. Herhjemme har vi et humanitært beredskab, og vi to og jo, som mange her i salen ved det, ved topmødet i Köln initiativ til at foreslå, at alle Europas lande opretter et tilsvarende humanitært beredskab som det, vi har i Danmark, som en del af den krisestyring, man nu prøver at opbygge.

Det handler om at få skabt en politisk samarbejdsform, som gør det muligt for de europæiske lande at træffe nogle beslutninger i tilstrækkelig god tid, på det rigtige tidspunkt, og derfor taler man også i Bruxelles om en permanent gruppe, som skal bygges op, så problemerne kan håndteres hurtigt. Man taler om at etablere en politisk og militær ekspertise, så der bliver bedre grundlag for beslutningerne.

Alt det diskuterer man, forhandler man, arbejder man intenst med i EU i øjeblikket. Køreplanen er fortsat, at disse drøftelser og forhand-